



Piristen sukuseura ry

Jäsenkirje 2/2015 Savonlinna 20.10.2015.

Hyvät Piristen suvun jäsenet,
tässä kirjeessä on puheenjohtajan tervehdys, sukuseuran aktiivijäsenen Raija Haimelinin artikkeli siitä, mitä tekee oikolukija ja mitenkä hänestä tuli EU-virkailija, lisäksi kerrotaan mm. hallituksen kokouksessa käsitellyistä asioista, tulevan vuoden toiminnasta ja kesän 2016 sääntömääräisestä vuosikokouksesta ja myyntiartikkeleista.

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

Hyvät sukuseuralaiset, tervehdys täältä loskaisesta Savonlinnasta. Hallitus kokontui kesäpaikallamme Kiteen kaupungin Villalan kylässä, Puruveden rannalla. Käsitelimme siinä ensi kesän sukutapaamisen ja kokouksen aikaa ja pito- paikkaa. Tapaaminen päätettiin järjestää Mikkelissä Kyyhkylän kartanossa, lauantaina 02.07.2016. Tapahtuma on yksipäiväinen, kokoonnumme, syömme lounaan ja pidämme sääntömääräisen kokouksen. Halutessaan jokainen voi yöpyä ennen tai jälkeen tapahtuman kartanon tiloissa, varaukset täytyy hoitaa itse. Kevään kirjeessä palamme tarkemmin asiaan ja siinä on sitten tarkempia tietoja hinnoista ja varausajasta. Pyytäisin merkitsemään allakkaan kyseisen päivän ylös, toivoisin runsasta osanottoa ja nuorempaa polvea mukaan. Kyselyjä ja kiinnostusta omasta sukuhaarasta on tullut eri tahoilta ja yritämme antaa niihin vastauksia ja mistä tietoa etsisimme. Sukukirjoista löytyy perustietoja ja sukutauluja, joita vertailemalla ja tutkimalla päästään yleensä oikean sukuhaaran jäljille. Kaikkia sukuhaaroja ei ole vielääkään selvitetty ja tutkimussarkaa varmasti riittää. Olemme hallituksessa päättäneet pienimuotoisen stipendin myöntämisestä, jos joku haluaa uutta tutkimusta tehdä.

TERVEISIN PUH.JOHT. URHO PIRINEN

PIRISIÄ ERILAISISSA AMMATEISSA

Mitä tekee oikolukija?

Olen Raija Haimelin, o.s. Pirinen, syntynyt Iitissä 1943. Isäni Veikko Pirinen syntyi Kiteellä mutta muutti sieltä sodan jälkeen Iittiin kotivävyksi. Äitini oli menettänyt sodassa molemmat veljensä ja yhden sisaren. Isäkin menetti ainoan elossa olleen veljensä. Vanhempani päätyivät kuitenkin ratkaisuun, jossa isäni muutti Iittiin. Kasvoin maatilalla vanhimpana kuudesta sisaruksesta. Vanhempamme olivat itse kouluttautuneet maa- ja kotitalousammatteihin ja kannustivat meitä lapsia koulunkäyntiin. Viikonloppuina ja lomilla jouduimme osallistumaan talon töihin.

Isäni oli hyvin sukurakas. Joka vuosi hän vei meidät lapset Kiteelle sukuloimaan. Kun Piristen sukuseuran perustamisesta tuli tieto, hän oli hyvin ilahtunut ja innosti minuakin liittymään seuraan.

Ylioppilastutkinnon jälkeen opiskelin kieliä ja tein erilaisia toimistotöitä. Myöhemmin opiskelin Helsingin kauppakorkeakoulussa akateemiseksi sihteeriksi. Olin erilaisissa toimisto- ja

sihteeritehtävissä ensin lastenhoidon ohella ja myöhemmin kokopäiväisesti. 1990-luvun alussa jouduin laman rattaissa työttömäksi. Lopulta pääsin 1992 oikeusministeriön ETA-yksikköön, jossa oli alettu suomentaa Euroopan talousyhteisön säädöksiä mahdollista jäseneksi liittymistä varten. Työtehtäväni olivat monipuolisia, mutta vähitellen ajauduin tarkastamaan käännoiksi suomen kielen kannalta. Yksikön nimi vaihtui moneen kertaan, samoin eurooppalaisten toimielinten nimet. Kun Suomi oli liittynyt vuonna 1995 Euroopan yhteisöjen jäseneksi, oikeusministeriön käännoistointi loppui vähitellen. Viimeiseksi käännettiin Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen vanhoista tuomioista valitut ”tärkeät” tuomiot, samat, jotka kaikki uudet jäsenvaltiot ovat kääntäneet omille kielilleen ennen liittymistä.

Oikeusministeriön työkokemuksen perusteella pääsin vuonna 1998 ”väliaikaiseksi” toimihenkilöksi Luxemburgiin yhteisöjen tuomioistuimeen. Siellä tehtävänäni oli oikolukea tuomioiden ja monenlaisten muiden tekstien suomennoksia. Siihen aikaan lähes kaikki tekstit käännettiin kaikille jäsenmaiden kielille. EU-suomennosten oikoluvussa suomenkielinen teksti luetaan huolellisesti läpi, ja sitä verrataan koko ajan alkukieliseen tekstiin eli siihen, jolla teksti on alun perin laadittu. Jos käänno on valmis jo joillakin muilla kielillä, niihin voidaan myös verrata. Nimien ja numeroiden täsmääminen tarkistetaan, samoin välimerkit, otsikoiden lihavoinnit ja kursivoinnit. Tekstin pitäisi olla hyvää suomen kieltä. Oikeuskielessä ja varsinkin EU-kielessä on aikojen kuluessa kehittynyt omia ilmaisumuotoja, joita pitää noudattaa, vaikka ne kuulostaisivat ”huonolta suomelta”. Oikolukija ei saa puuttua tekstin oikeudelliseen sisältöön. Kaikki tekstit ovat juristilingvistien kääntämiä, ja tarkastaja-juristi tai joku toinen kääntäjä-juristi tarkastaa ne. Minun työurani aikana oikolukijat lukivat tekstit viimeistään ennen niiden painamista kirjoiksi. Nykyään kirjoja ei enää paineta, vaan asiakirjat ovat luettavissa netissä. Oikoluku on edelleenkin tarpeen, koska kääntäjät työskentelevät aikapaineen alla. He saavat alkukielisen tekstin käsiinsä aina ”liian myöhään”, että ehtisivät tehdä työnsä rauhassa. Eri kielisten käännosten pitää olla valmiina määräaikaana, jotta ne ehditään monistaa paperikopioita tarvitseville ennen istuntoa tai muuta julkistusajankohtaa.

Tuomioistuimessa työskennellessäni avattiin suomenkielisten oikolukijoiden virkakilpailu. Osallistuin siihen, ja sain tuomioistuimesta viran, jossa jatkoin samoja työtehtäviä eläkeikään 65:een asti. Virkakilpailu on moniosainen menettely. Siihen voivat osallistua vain EU:n jäsenvaltioiden kansalaiset. Tehtävän mukaan pitää olla tietty tutkinto ja tietty kielitaito. Hakemukset lähetetään EU:n laajalla hakemuslomakkeella. Ensimmäisen osion läpäisseet kutsutaan kirjallisiin kokeisiin, ja niistä selvinneet kutsutaan haastateltaviksi raadin eteen. Hyväksytyt pääsevät listalle, josta heitä kutsutaan uudelleen haastateltaviksi sitä mukaa kuin sopivia paikkoja avautuu. EU:lla on joskus hyvin laajoja yleiskilpailuja eri jäsenvaltioista tuleville virkamiesehdokkailla. Joihinkin tehtäviin kuten tuomioistuimen tietyn kielen kääntäjiksi tai kielentarkastajiksi (kuten tehtävää nykyään nimitetään) hakijamäärä on pienempi. Jäsenvaltioiden kieliä opiskellaan koko työuran ajan. Kääntäjät kääntävät kuitenkin vain omalle äidinkielelleen ja kielentarkastajat korjaavat vain omaa äidinkieltään.

Työtovereissani oli jo 90-luvulla sellaisia, jotka olivat toimineet suomalaisissa lehtitaloissa oikolukijoina mutta joiden toimi oli lopetettu. Oikolukua pidetään nykyään turhana ja liian kalliina. Tekstin laatijoiden odotetaan kirjoittavan virheettömästi, ja tietokoneen oikolukuohjelmien toivotaan korjaavan virheet. Tuloksen voimme itse kukin havaita päivittäin lehdistä ja kirjoistakin. Nuorison suomen kielen kirjoitustaito ei lupaa parempaa tulevaisuudessakaan.

Minä viihdyin hyvin ”pilkunviilaajana”. Sain ahertaa erilaisten aihepiirien parissa, joissa kaikista aikaisemmista työaloistani oli hyötyä. Sain verrata eri kielien tapaa ilmaista sama asia, yrittää muotoilla ilmaisun hyväksi suomeksi.

HALLITUS

on kokoontunut viime kirjeen jälkeen Urho Pirisen kesäpaikassa Kiteellä 5.9.2015.

Kokouksen ykkösasiana oli **tulevan kesän vuosikokous**, - aika ja pitopaikka. Vuosikokous suunniteltiin pidettäväksi yksipäiväisenä, aika: la 02.07.2016, paikka: Kyyhkylä, Mikkeli, jossa ilmoittautuminen kello 11, ruokailu kello 12, jonka jälkeen pidetään varsinainen vuosikokous. Tarkemmat tiedot kokouspaikasta, - ohjelmasta ja osallistumismaksuista tulevat kevään jäsenkirjeeseen.

Lisäksi päätettiin Piristen sukuseura ry:n stipendistä:

Piristen sukuseura kannustaa eri oppilaitoksissa opinnäytetöitä tekeviä kartuttamaan uutta tutkimustietoa. Seuran hallitus on päättänyt myöntää harkintansa ja kunakin vuonna käytettävissä olevien varojen mukaan 300–600 euron stipendejä tutkimustyöhön. Tuki kohdistuu tutkimuksista aiheutuneisiin matka-, käyttö- ja tallennekuluihin.

Hakemuksesta tulee käydä esiin:

- minkälaiseen tutkimukseen stipendiä haetaan (kandidaatintutkielma, pro gradu –työ, väitöskirja)
 - tutkimuksellinen kokonaisuus ja se, millainen Piristen sukua ja sen jäseniä koskevan uuden tutkimuksen osuus on kokonaisuudessa
 - tutkimuksesta aiheutuneiden kustannusten koostuminen
 - tutkimuksen valmistumisaikataulu.
- Hakemukseen tulee liittää työn ohjaajan lausunto ja yhteystiedot.

Myyntiartikkelit: ennakkotilausten perusteella myynnissä on **sukuvaakunalla varustettu**, paksu froteinen kylpypyyhe. Koot: 70x140cm hinta 38,00€ ja 100x150cm, hinta 43,00€. Pyyhkeisiin saa nimikirjaimet 5,00 euron lisähintaan, + postikulut.

Myyntiartikkelit varastossa

Seinälle kiinnitettävä **vaakunakilpi** (ilman kypäräkoristetta). Sopii esim. ulko-oven viereen kiinnitettäväksi. Kilven leveys 15cm, korkeus 16,5 cm. materiaali on 3 mm alumiinikomposiittilevyä, johon vaakuna on tulostettu liotinpohjaisilla tulostusväreillä. Suorassa auringonpaisteessa ulkona värit kestävät haalistumatta vähintään kolme vuotta. Varjon puolella ei ole kestävyysrajoitetta. Hinta 25 € + postikulut.

Omaa postimerkkiä on pieni määrä varastossa ykkösluokan merkinä. Merkki maksaa 1,80 €/kpl .

Sukuviirejä on varastossa 4 m pituisena. Hinta on 70 € + postikulut.

Suvun **vaakunapinssiä** (rintamerkkiä) saa tilata hintaan 10 € + postikulut.

. **Sukuvaakunalla varustettu muki** hinta 11,00 € + postikulut.

. **Pöytästandaari uusittu** (pienoislippu) hinta 35,00 € + postikulut.

SUKUKIRJAT

. **Enon Piriset** -kirjasta uusiintapainatus, (jossa valokuvat hieman epätarkat) hinta 10,00 € + postikulut.

. **Kaavin Piriset** –kirja jäsenhintaan 30,00 € + postikulut, ja muille 35,00 € +postikulut.

. **Kiteen Piriset** –kirja jäsenhintaan 30,00 € + postikulut, ja muille 35,00 € +postikulut.

. **Nilsin Piriset** –kirja jäsenhintaan 15,00 €+ postikulut ja muille 17,00 € +postikulut.

. **Professori Kauko Pirisen luentolehtisiä**, Piristen muutto Savoan ja Pohjois-Karjalaan, 1,00 €/kpl + postikulut.

Yllämainittuja myyntiartikkeleita on varastossa, niitä saa tilata **sihteeriltä: Salli Perämäki**, Puronotko 2, 40930 Kinkomaa, salli.peramaki@luukku.com puh 050 3758674. Myös ilmoitukset osoitetaan sihteerille.

YHTEYSTIEDOT

Puheenjohtaja Urho Pirinen

Seiväsjärventie 43,57810 Savonlinna

puh. 050 5281345, 015 277878

s-posti korjaamo.pirinen@gmail.com